

Julia Holte Sempler

Høringsuttalelse fra Universitetsbiblioteket - Ny strategi for UiT Norges arktiske universitet 2022-30

Vi viser til brev datert 04.04.2022, der det inviteres til høringsrunde knyttet til ny strategi for UiT Norges arktiske universitet 2022-2030.

Høringsgrunnlaget er distribuert til, og diskutert i, alle avdelinger ved UB, men er ikke lagt frem for bibliotekstyret. Strategien vil imidlertid bli behandlet under et eget strategiseminar i tilknytning til bibliotekstyrets møte 15.6.

Våre kommentarer følger den mal som ble oppgitt i høringsbrevet:

Overordnet

Det overordnede inntrykket av strategien er positiv. Måten den er bygd opp på gjør at den kommuniserer godt og kan være et aktivt styringsdokument. Etter vår oppfatning treffer utkastet til strategi når det gjelder spissing vs. bredde. Utkastet er konkret nok til at det er mulig for alle fagmiljø og enheter å definere egne fag, oppgaver og tjenester inn.

Når det gjelder de innledende avsnittet om UiTs samfunnsoppdrag henvises det til både forskning og utdanning, men ikke til formidling. Dette er ikke i tråd med overordnet lovverk, og henger heller ikke godt sammen med de ambisjonene som utgjør resten av strategien, der formidlingsansvaret er godt ivarettatt.

De tre gjennomgående innsatsområdene – Arktisk og nordområdene, Store samfunnsutfordringer og Mangfold og talentutvikling – utgjør en god og passende profil for UiT. Strategien skal gjelde fram mot 2030, og det kan i dag være vanskelig å være presis og svært konkret når det gjelder hvordan UiT og sektoren vil utvikle seg i strategiperioden. Vi mener derfor at utkastet til strategi vil fungere godt som utgangspunkt for det videre arbeidet med langsiktige handlingsplaner og årlige virksomhetsplaner. Det er også positivt at strategien er tydelig på at medvirkning, åpenhet, gode prosesser og universitetsdemokrati skal ligge til grunn for UiTs prioriteringer i perioden.

Det understrekes også at strategiprosessen har vært god, og man har lyktes godt med målsetningene om at den skal være basert på kunnskap og analyser, ha bred involvering internt og eksternt og at det er utarbeidet et godt grunnlag for prioriteringer. Dette siste vil bli en nødvendighet når man, gjennom denne strategien, synliggjør at man har store, positive ambisjoner i en tid der sektoren opplever ressursknapphet og nedskjæringer.

Arktisk og nordområdene

Vi finner det naturlig at UiT skal ha et strategipunkt knyttet til Arktis og nordområdene. Vår geografiske plassering og store faglige bredde mener vi tilsier at UiT skal være ledende på kunnskap og kompetanse om og for Arktis og nordområdene. Ambisjonen og angitte prioriteringer synes vi treffer godt.

Flere har tatt til orde for at vi ikke sterkt nok fremhever vårt ansvar for det samiske og andre urfolk/minoriteter. Det er også påpekt at andre setning i det innledende avsnittet referer til klimaendringer som en global trend. Dette bør erstattes med utviklingstrekk, forhold eller utfordring.

Når det gjelder hvordan vi skal nå våre ambisjoner på dette området vil vi gjerne trekke frem at kulepunkt 4 fremstår noe ekskluderende. Her kunne man like gjerne pekt på at andre institusjoner som Norsk Polarinstitutt, Arktisk råd o.a. er viktige samarbeidspartnere på dette området, selv om UiT har ambisjoner om å være internasjonalt ledende på dette feltet.

Store samfunnsutfordringer

Vi synes at ambisjonen og angitte prioriteringer er dekkende. Det er ikke nødvendig å oppgi spesifikke samfunnsutfordringer som bør prioriteres, da dette kan endre seg gjennom strategiperioden. Det andre innledende avsnittet er litt svevende og løst i formen, og sammenhengen mellom samfunnsutfordringer og kunnskapsorganisasjonenes rolle blir derfor litt uklar.

Fra Universitetsbibliotekets side er vi særlig positive til de punktene som viser hva som er UiTs ambisjoner, og hvordan UiT skal innfri sine ambisjoner, på dette innsatsområdet, og at dette så klart er knyttet opp mot at UiT skal bidra til åpen vitenskap. Tiltakspunktene er godt og presist formulert. Men vi ville ha endret den første setningen til *Vi skal **bevare, dele og tilgjengeliggjøre** vår forskning og utdanning.*

Mangfold og talentutvikling

Det er positivt at strategien så klart uttrykker at studenter og ansatte er UiTs viktigste ressurs, og at forvaltning og utvikling av denne ressursen er avgjørende for at UiT skal lykkes med sitt samfunnsoppdrag. Men en generell innvending er at fokus på studentene kunne vært gjort enda tydeligere, og at man kunne inkludert en ambisjon knyttet til etter- og videreutdanning og fleksible studier. Dette som en strategi for å møte nye utfordringer når ungdomskullene reduseres fremover. Ambisjonen og prioriteringene på området mener vi ellers er gode, men kan i noen tilfeller presiseres ytterligere.

I andre innledende avsnitt gir begrepet et mangfold av prestasjoner rom for varierende sidebetydninger. Her kan man presisere meningsinnholdet ved å endre setningen til *UiT rommer et mangfold av fagområder, camper, individer og **faglige aktiviteter**.* Den neste setningen bør referere til faglige innsikter (i flertall).

I et av de to første kulepunktene bør man vise til en målsetting om gode og åpne rekrutteringsprosesser, og prinsippene knyttet til DORA og NOR-CAM bør nevnes eksplisitt.

Vi foreslår videre en ytterligere styrking av kulepunkt 4, og at man endrer dette til *Styrke vår deltagelse i dialog og samfunnsdebatt, og **verne om retten** til akademisk frihet.*

Vi vil også endre siste kulepunkt til *Videreutvikle UiT som én institusjon, med stimulerende og sosiale arbeids-, lærings- og studiemiljøer, både fysisk og digitalt. Sikre tilrettelagte campuser og studiesteder som har egenart*. Hensikten med dette er å skille mellom det fysiske og det digitale læringsrom, og læringssituasjonen og studiemiljøet, der det siste også omfatter studentenes sosiale liv på campus. I tillegg mener vi et punkt om mangfold bør henvise til behovet for å tilrettelegge for studenter og ansatte med spesielle behov og møte kravene til universell utforming.

Tittel

Universitetsbiblioteket kan ikke gi noen klare råd med hensyn til tittel på den nye strategien, og de diskusjonene som har vært internt i organisasjonen går i flere retninger.

Det er uttrykt at strategien gjerne bare kan refereres til som UiT 2030. Mange har forståelse for at man ønsker å løfte fram det samiske og synes ulike varianter med begrepene *veadju* – kraft, evne og *davvin* – nord er gode, samtidig som det understrekes at tittlen må være forståelig og enkel å uttale.

Universitetsbiblioteket har selv for noen år tilbake benyttet et samisk begrep på en av våre tjenester, og opplevde at den ble vanskelig å markedsføre fordi begrepet ikke hadde bred forståelse blant våre brukere. Det er imidlertid ikke sikkert dette blir en like stor utfordring når det gjelder et strategidokument. Da er det viktig at man velger et begrep uten diakritiske tegn, som er en fordel når strategien skal skrives og søkes opp i søkemotorer.

Svært mange gir uttrykk for at tittelen *Drivkraft i nord* bør videreføres, og at dette fortsatt er dekkende for UiTs rolle i årene fremover. Her kan man gjerne kombinere tittelen med et av de samiske begrepene som er lansert i høringsbrevet.

Vennlig hilsen

Johanne Raade
bibliotekdirektør

—

Runa Rønning Ryeng
faggrupeleder

—

runa.r.ryeng@uit.no
77 64 64 94